

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.815/2015/5. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Kincses István ügyvéd által képviselt **felperes neve(címe)** szám alatti lakos felperesnek – az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviselési Főosztály által képviselt **I.rendű alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű I. rendű, **II.rendű alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű II. rendű és **III.rendű alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű III. rendű alperesek ellen kártérítés iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2015. június 18. napján kelt 1.P.22.276/2014/29. számú ítélete ellen a felperes részéről 30. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

A le nem rótt 164.800,- (Egyszázhatvannégyezer-nyolcszáz) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes és az ("A") Kft. között végrehajtás megszüntetése iránt a (**város neve**)-i Városi Bíróság előtt folyamatban volt eljárásában a bíróság 12.P.20.652/2009/13. számú *ítéletével* a 106.IV.1382/2008. számú végrehajtást megszüntette.

A per alperesének fellebbezése folytán eljáró (**megye neve**) Megyei Bíróság 2009. július 9-én kelt 4.Pf.20.924/2009/5. sorszámú végzésével – a rendelkező rész szövegezése szerint – az elsőfokú bíróság *végzését* hatályon kívül helyezte és ugyanezt a bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Határozatának fejrésében a (**város neve**)-i Városi Bíróság érintett ítélete került megjelölésre, ahogyan az indokolás is mindvégig elsőfokú ítéletről szól.

Az akkor már III.rendű alperes nevenéven működő másodfokú bíróság 2013. február 27-én 6. sorszámú a rendelkező részben szereplő „végzés” megjelölést ítéletre javította ki. A másodfokú határozatok meghozatalában részben eltérő személyi összetételű bírói tanács vett részt.

A kijavító végzés ellen a felperes részéről előterjesztett fellebbezést a III.rendű alperes neve 4.Pf.20.476/2013/2. számú – az I.rendű alperes neve által Pkf.II.20.544/2013/4. számon helybenhagyott – végzésével elkészttség miatt hivatalból elutasította.

Időközben a 4.Pf.20.924/2009/5. számú hatályon kívül helyező végzés folytán folyamatban lévő megismételt eljárásban a (**város neve**)-i Városi Bíróság 2009. október 1. napján meghozott 6.P.22.271/2009/7. számú ítéletével a végrehajtást 1.583.587,- forint tőkére és késedelmi kamataira

korlátozta, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A **(megye neve)** Megyei Bíróság – 2010. február 18-án kelt – 4.Pf.22.008/2009/9. sorszámú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős ítélet elleni felperesi felülvizsgálati kérelmet a Legfelsőbb Bíróság Pfv.I.20.731/2010/3. számú végzésével hivatalból elutasította.

A felperes ezt követően kártérítés iránt indított keresetet a III.rendű alperes neveellen arra hivatkozással, hogy a végrehajtás megszüntetési eljárás során több törvénysértést követett el, így a bizonyítási teherről nem tájékoztatta megfelelően a feleket, valamint – még megyei bíróságként meghozott – 4.Pf.20.924/2009/5. számú végzésével lényegében nem az elsőfokú bíróság ítéletét, hanem egy ugyanilyen sorszámú végzést helyezett hatályon kívül. Érvelése szerint ennek következtében a számára kedvező ítélet jelenleg is hatályban van, hibáját a törvényszék kijavító végzéssel nem orvosolhatta volna. Álláspontja az volt, téves álláspontra helyezkedett a bíróság atekintetben is, hogy nem találta bizonyítottnak a követelés engedményezését, holott ennek megtörténte miatt a végrehajtási eljárást sem indíthatta volna meg a társaság. Egyebekben kifejtette, a perben a bizonyítás hiányos, illetőleg a bizonyítékok értékelése okszerűtlen.

A II.rendű alperes neve 10.P.21.262/2012/29. számú ítéletével – melyet az I.rendű alperes neve Pf.II.20.509/2013/4. sorszámú ítéletével helybenhagyott – a keresetet elutasította.

A felperes jelen eljárásban előterjesztett keresetében 2.059.787,- forint és ennek részösszegeként különböző időpontoktól járó késedelmi kamatai egyetemleges megfizetésére kérte az alperesek kötelezését. Keresetét bírósági jogkörben okozott kártérítésre hivatkozással terjesztette elő. Érvelése szerint a **(város neve)**-i Városi Bíróság 12.P.20.652/2009. számú alapeljárásában a bizonyítási terhet tévesen osztotta ki, 13. számú ítéletét pedig a másodfokú bíróság valójában nem helyezte hatályon kívül, mégis megismételt eljárás lefolytatására került sor. Véleménye az volt, az alapügyben meghozott elsőfokú ítélet emiatt hatályban maradt, ami kizárta, hogy eltérő tartalmú, újabb érvényes ítélet születhessen ugyanabban a perben. Jogi álláspontja szerint a Pp. 224. § (1) bekezdése nem ad lehetőséget a rendelkező rész kijavítására. Állította, a kijavító végzés meghozatala kapcsán sérültek a kézbesítésre vonatkozó szabályok is. Kifogásolta továbbá, hogy az I. rendű alperes abban az ügyben hozott a kijavítás tárgyában határozatot, melyre alapítottnak a bírósági károkozás elbírálása folyamatban volt. A kijavító végzés helybenhagyásával ugyanis részesévé vált a károkozó előzményi eljárásnak. Keresetében azt is kifogásolta, hogy a kijavító végzés meghozatalakor a tanács összetételében változás következett be, ugyanakkor a Pp. 144. §-a szerint az ügy nem került ismertetésre. Kárként az előzményi ügyek alapján fizetendő összeget és perköltséget jelölte meg.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az I. rendű alperes előadása szerint saját ügyében nem döntött, minthogy abban a perben nem volt peres fél, elfogultsági kifogást pedig a felperes nem terjesztett elő. Kérte továbbá figyelembe venni, hogy a kijavító végzés felülbírálatára érdemben nem került sor, mert az ellene benyújtott fellebbezést a III. rendű alperes elutasította, az ítélet tábla pedig az e végzés elleni fellebbezést bírálta el. Kiemelte, a bírósági jogkörben okozott kárért való felelősségre hivatkozással indított kártérítési per nem használható fel a jogellenesnek tartott határozat elleni jogorvoslat céljára, amire tartalmilag a felperes keresete irányul.

A II. rendű alperes ellenkérelmének indokolásában arra hivatkozott, hogy a III.rendű alperes neveellen a felperes által indított kártérítési perben az eljárási és anyagi jogszabályok maradéktalan betartásával ítéletet hozott, melyet az I.rendű alperes neveminden tekintetben helytállónak tartott, így eljárásának bármilyen okból való kifogásolása és az erre alapított kártérítési igény alaptalan.

A III. rendű alperes elsődleges ellenkérelme a per megszüntetésére irányult, melyet azzal indokolt, hogy a felperesi igénnyel kapcsolatban a bíróság már jogerős döntést hozott, így az ítélt dolog. Kifejtette ugyanakkor azt is, tény, hogy a **(város neve)**-i Városi Bíróság 12.P.20.652/2009/13. számú ítéletét felülbíráló **(megye neve)** Megyei Bíróság 4.Pf.20.924/2009/5. számú végzése elírást tartalmazott, de a határozat fejrészből és indokolásából egyértelműen megállapítható, hogy az az érintett elsőfokú ítéletre vonatkozott. A III.rendű alperes nevea hibát a Pp. 224. § (1) bekezdése szerint bármikor hivatalból kijavíthatta, ezért jogszabálysértést nem követett el. Ugyancsak nem történt jogszabálysértés a részéről, amikor a kijavító végzés elleni felperesi fellebbezést – elkészttség folytán – hivatalból elutasította. Hangsúlyozta, az alapeljárásban kirívóan súlyos, téves jogértelmezés nem történt, a kijavító végzésnek a per érdemi eldöntésére kihatása nem volt, következésképpen kárfelelőssége sem állhat fenn.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Indokolásában a pergátló kifogás kapcsán kifejtette, nem ítélt dolog a felperesnek a III. rendű alperessel szemben a korábbi perben nem érvényesített jogi indokok alapján előterjesztett kártérítési követelése, így ezek vonatkozásában érdemben vizsgálta a kereseti kérelmet.

A kijavító végzés kézbesítésével összefüggésben rámutatott, a meghatalmazott képviseleti jogosultsága a megszűnési ok bírósághoz történő bejelentésével ér véget, addig a meghatalmazottat a képviselet ellátására jogosultság illeti meg. A felperest mind az első-, mind a másodfokú eljárásban jogi képviselő képviselte, akinek a kijavító végzést a III.rendű alperes nevejog- és szabályszerűen kézbesítette. Utalt arra is, hogy a kijavító végzés elleni felperesi fellebbezés határidőn túli előterjesztése miatt azt a bíróság hivatalból elutasította, a végzés pedig jogerőre emelkedett, így a bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti igény – a jogorvoslati jog kimerítésének hiányában – nem megalapozott.

Nem találta alaposnak a kijavító végzés meghozatalával az eljáró tanács összetételében bekövetkezett változással kapcsolatos érvelést sem, mivel nincs olyan tiltó rendelkezés, mely szerint kizárólag a hatályon kívül helyező végzést hozó tanács hozhat határozatot a kijavításáról. Az eljáró tanács összetételében bekövetkezett változás ugyanakkor nincs okozati összefüggésben a felperes által érvényesített kárral sem.

Ugyancsak nem találta jogellenesnek az I. és II. rendű alperesek eljárását. Kifejtette, velük szemben kizáró ok nem állt fenn, a felperes pedig nem terjesztett elő elfogultsági kifogást. Egyebekben megjegyezte, a felperes kárként az alapper szerinti marasztalási összeget, illetve a perköltséget az egységes bírói gyakorlat alapján nem érvényesítheti. A bírósági jogkörben okozott kár megtérítésére a pervesztesség önmagában nem szolgálhat alapul, a sérelmezett döntés csak az alapeljárásban lefolytatott rendes vagy rendkívüli jogorvoslattal orvosolható. Ezen túlmenően hangsúlyozta, az állított alperesi jogellenes magatartások a felperes pervesztességével, az emiatt őt terhelő fizetési kötelezettséggel, mint kárral okozati összefüggésben nem állnak, ugyanis a kijavító végzés és az azzal kapcsolatos jogorvoslati eljárás során született határozatok nem befolyásolták azt a tényt, hogy a **(megye neve)** Megyei Bíróság 4.Pf.20.924/2009/5. számú hatályon kívül helyező végzése folytán megismételt eljárásban a felperes részben pervesztes lett. Végül rámutatott, a megismételt eljárásban történt esetleges jogellenes, felróható magatartás nem képezte jelen per tárgyát, ugyanis a felperes ezzel kapcsolatos hivatkozásait a II.rendű alperes nevea felperes által korábban indított kártérítési perben már elbíráltta, így az ítélt dolog.

Mellőzte a felperes által indítványozott tanúbizonyítást, mivel – álláspontja szerint – az a per eldöntése szempontjából nem volt releváns.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést annak megváltoztatása és az alperesek kereset szerinti marasztalása érdekében. Indokolásában kifejtette, az elsőfokú bíróság tévedett a III. rendű alperes felelősségével összefüggésben, „ugyanis az előzményi ügy alpereseként bíróságként lépett

fel, és olyan végzést hozott – kijavító végzés –, melynek elfogadása kívül esett az előzményi ügyet tárgyaló bíróság, a II. rendű alperes kompetenciáján.” Továbbra is fenntartotta a kijavító végzés meghozatala körében előadott kifogásait, állította, arra a Pp. 224. § (1) bekezdés alapján nem volt jogszabályi lehetőség. Véleménye szerint a kijavító végzés kézbesítése sem történt meg szabályszerűen, hiszen az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. tv. 24. § (4) és (5) bekezdései alapján az ügy lezárultával a törvény erejénél fogva megszűnt a megbízási jogviszony, amit az I. és II. rendű alperesek figyelmen kívül hagytak. Utalt arra, hogy a megbízási jogviszony létét a megjelölt tanúk meghallgatásával lehetett volna tisztázni.

Lényegesnek tartotta kiemelni, hogy a végrehajtás megszüntetése iránti perben a bíróság a bizonyítási terhet nem megfelelően osztotta ki. A II. rendű alperes jogsértő, károkozó magatartását abban látta, hogy magára nézve kötelezőnek tekintette a jogerős kijavító végzést a kártérítési perben, amivel eldöntötte annak kimenetelét.

Fellebbezésének kiegészítésében a Római Egyezmény 6. cikkének megsértésére is hivatkozott, állításait több, az Európai Bíróság által hozott döntéssel kívánta alátámasztani.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Fenntartották az elsőfokú eljárásban kifejtett álláspontjukat, a fellebbezés kapcsán ugyanakkor kiemelték, az alperesben hivatkozott engedményezési szerződés jogkövetkezményeiről az I. rendű alperes nevére felperes által indított kártérítési perben döntött, az csak rendes vagy rendkívüli jogorvoslattal módosítható.

A fellebbezés **alaptalan.**

Bírósági jogkörben okozott kárról akkor lehet szó, ha az az igazságszolgáltatás gyakorlásával, tehát a bíróság feladatainak teljesítése körében megvalósult tevékenységgel vagy mulasztással okozati összefüggésben keletkezett. Az ilyen kár megtérítését igénylőnek azt kell – az általános szabályoknak megfelelően – bizonyítania, hogy a bíróság jogellenes tevékenységével vagy mulasztásával okozati összefüggésben kára keletkezett (Ptk. 339. § (1) bekezdés), továbbá fennállnak a Ptk. 349. § (1) bekezdésében rögzített speciális feltételek is. Ugyanakkor mivel a jogalkalmazó szervek felelősségét csak kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedés alapozza meg (eBDT2008. 1817.), általában nem lehet kártérítési felelősség alapja a jogszabály által megengedett mérlegelés eredményeként meghozott határozat. A kártérítési törvényi feltételek fennálltának bizonyítását követően is lehetősége van azonban a károkozónak a felelősségi alóli mentesülésre annak bizonyításával, hogy – egyébként jogellenes – eljárása nem volt felróható.

A perbeli esetben a felperes jogsértő magatartásként jelölte meg, hogy a **(város neve)**-i Városi Bíróság a 12.P.20.652/2009. számú alapeljárásban a bizonyítási terhet tévesen osztotta ki, majd ítéletének tényleges hatályon kívül helyezése nélkül került sor megismételt eljárás lefolytatására. Sérrelmezte, hogy e jogsértéseket figyelmen kívül hagyva, az így megszületett döntésekre alapítottnak hoztak az I. és II. rendű alperesek a későbbiekben kártérítés iránti perében érdemi döntést.

A Kúria számos eseti döntésében elvi élel fejtette ki, hogy az eljáró bírósággal szemben indított kártérítési per nem jelenthet új jogorvoslati fórumot a fél számára a kedvezőtlen döntést tartalmazó jogerős ítélet felülvizsgálatához. Így kártérítés alapjául nem szolgálhat, ha a jogerős ítéletet érdemben vagy eljárási szabálysértésre hivatkozva továbbra is vitatja. Összegezve: kizárt, hogy a fél jogvitájában keletkezett jogerős ítélet tartalma a bíróság kártérítési felelősségét eredményezze (BH1993. 32., eBDT2006. 1496., eBDT2009. 1949. számú eseti döntések). Helyesen döntött tehát az elsőfokú bíróság abban a kérdésben, hogy érdemben nem vizsgálta a felperes keresetének azon pontjait, melyek jogerősen elbírálásra kerültek az I. és II. rendű alperesek előtti eljárásban.

Az ítéletábra ugyanakkor az elsőfokú bíróságnak a kijavító végzést hozó bíróság összetételével, illetve a döntés kézbesítésével kapcsolatos álláspontjával is egyetért, így részletesen kifejtett érveit megismételni nem kívánja.

Lényeges, hogy a Pp. 224. § (1) bekezdése szerint kijavításra nem csak névcsere, hibás névírás, szám- vagy számítási hiba esetén van lehetőség, hanem egyéb más hasonló elírás esetén is, amely a határozat bármely részében – így a rendelkező részben is – előfordulhat. Ezzel összefüggésben a Pp. csupán annyi megszorítást tesz 224. §-ának (4) bekezdésében, hogy amennyiben a kijavítás a rendelkező részre vonatkozik, a kijavítás tárgyában hozott végzés ellen fellebbezésnek van helye. A felperes által sérelmezett kijavító végzés érdemét tekintve nem érintette a **(megye neve)** Megyei Bíróság 4.Pf.20.924/2009/5. számú végzését, a bíróság nem hozott a korábbtól eltérő döntést, olyat, amely kihatott volna a felperes jogaira vagy kötelezettségeire, az csupán az érintett elsőfokú határozat fajtáját javította ki. A hatályon kívül helyező végzés fejrészből és indokolásából ugyanakkor egyértelműen kiderül, hogy ténylegesen az elsőfokú bíróság ítéletét bírálta felül a **(megye neve)** Megyei Bíróság, ilyen számú végzés egyébként sem született, ezért megalapozatlan a felperes erre utaló érvelése. Tényként állapítható meg az is, hogy az 5. számú végzés elírást tartalmazott a felülbírált döntés fajtájára vonatkozóan, ezért a III. rendű alperes a Pp. 224. § (1) bekezdésében foglalt törvényi kötelezettségének megfelelően járt el, amikor – észelve az elírást – kijavította azt. Nem sértett eljárási szabályt azzal sem, hogy a kijavításra több évvel később került sor. A kijavításnak ugyanis nincs határideje, miután – a törvényszövegből adódóan, éppen az elírás jellege miatt – a kijavítandó hiba csupán olyan természetű lehet, hogy orvoslásának az időmúlás nem képezheti akadályát. A kijavításnak éppen azért nincs időbeli korlátja, mert csak a hibátlan, elírást nem tartalmazó, ezzel is a jogszabályoknak megfelelő döntés áll összhangban a felek érdekeivel és a jogbiztonság követelményével. Ez is az egyik eszköze tehát a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesítésének. Ugyanez okból alaptalan a felperes Római Egyezmény 6. cikkelyének megsértésére való hivatkozása.

A II. rendű alperes eljárásával kapcsolatban a felperes azt sérelmezte, hogy a kijavító végzés tartalmát magára nézve kötelezőnek ismerte el, míg a I. rendű alperes – álláspontja szerint – azt másodfokon el sem bírálhatta volna. Az adott ügyben hozott érdemi döntés azon túl, hogy a felekre végleg irányadó, minden más, később eljáró szervet köt. Ezért a jogerős kijavító végzést a II. rendű alperesnek is figyelembe kellett vennie, olyan polgári eljárási szabály pedig nincs, amely kizárná a másodfokú eljárásból az arra egyébként illetékes és hatáskörrel rendelkező I. rendű alperest (Pp. 13-15. §). Egyéb, az I-II. rendű alperesek kártérítési felelősségét megalapozó tényre viszont a felperes nem hivatkozott, így az elsőfokú bíróság jogalap hiányában helyesen döntött a velük szemben előterjesztett kereset elutasításáról.

A felperes egyebekben javarészt az Európai Bíróság eseti döntéseit idézte, amelyek az alapjogi sérelem alátámasztására önmagukban nem alkalmasak. A döntések ugyanakkor teljesen eltérő jellegűek: sem a felek személye, sem az irányadó tényállás nem hasonlítható a jelen perbelihez. Több hivatkozott döntés tényállása szerint az állam, mint törvényhozó hatalom a törvényalkotás útján avatkozott be jogellenesen a bírósági eljárásokba, a bíróság, mint jogalkalmazó szerv marasztalása viszont egyik ítéletből sem vezethető le. Jelen esetben állami beavatkozás egyáltalán nem történt, a bíróság a kijavítással nem államhatalmi szervként avatkozott be a törvénykezés munkájába, így – a felperes hangsúlyozott álláspontjával szemben – a kijavítás nem tekinthető „visszamenőleges törvénymódosításnak”. A felhozott európai bírósági döntések ezért jelen perben nem relevánsak.

Összegezve azt lehet megállapítani, hogy az alperesek kifogásolt eljárása minden tekintetben

jogszerű volt, következésképpen a kártérítéshez szükséges általános fogalmi elemek (Ptk. 339. § (1) bekezdés) eleve hiányosak, így kártérítésnek nincs helye. Csupán megjegyzi az ítéltábla, hogy nem igazoltak az e §-ban rögzített további általános, illetőleg a 349. §-ban írt speciális feltételek sem.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alpereseket az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztálya képviselte, így – készkiadás felmerülése hiányában – részükre másodfokú perköltséget nem állapított meg.

A le nem rótt fellebbezési eljárási illeték a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam terhén marad.

S z e g e d , 2016. év január hó 8. napján.

Dr. Kiss Gabriella s.k.. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.. Bálint Attila s.k.		
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró